re truca dues vegades

ngué correspondència amb Ariel Kaufman

scriptors s'han passat a nador i menyspreen tot que els pregunta per què ait l'imperi del Din A4"

en blanc. Tot ser i, sovint, no ndent. Podrem missatges tan un poeta i una com, per exem- bir de la canto- ha al costat d'a-

quell 'colmado' on venen ensaimades de Mallorca". Un dels avantatges del gènere és que s'adaptarà perfectament a la nova moda europea del llibre-cassette i podrem fer el viatge Berlín-Lloret de Mar en companyia del recull de totes les converses telefòniques entre John Lennon i Yoko Ono, amb la tonada repetitiva de "John, et trobo molt a faltar" i "Yoko, jo també".

Un gènere barat

És cert que la correspondència era un gènere relativament barat. Només s'havia d'enviar un empleat competent per regirar els calaixos del difunt o del viu i, després, carregar-se de paciència per traduir sense errades la cal·ligrafia infernal del personatge. Ara, però, caldrà punxar les línies telefòniques i deixar la reproducció de les converses en mans d'especialistes. Haurà de decidir-se què és fa amb els contestadors automàtics perquè els obrers de la Barrionuevo Ltd. puguin pencar amb l'eficàcia que els caracteritza.

A Catalunya les coses no seran tan fàcils. Caldrà un acord del Parlament per decidir si això és o no competència de la Generalitat. Votar-ho per unanimitat. Presentar recurs al Tribunal Constitucional contra la decisió del govern central que assegura que nanai, que la pasma és cosa seva. Guanyar-lo. Obrir la Primera Oficina Catalana de Telèfons Punxats i reclutar el personal qualificat que sàpiga interpretar la varietat idiomàtica de la zona punxada i començar a distribuir les converses entre aquells editors que, seguint les bases publicades al "Diari Oficial", podran optar a una subvenció per editar totes aquelles trucades que s'hagin produït entre dos personatges catalanoparlants.

SERGI PÀMIES

Treballar en va

SEMBLA que hi ha en curs una Campanya per a la millora del Paisatge Urbà. La intenció és bona, i sobretot és urgent emprendre d'una manera seriosa iniciatives encaminades a la bona aparença de la ciutat.

L'Ajuntament ha publicat als diaris un anunci de pàgina sencera, amb un títol de planera familiar: "Gràcies, 'guapos'". Tot seguit, hi ha la llista amb els noms de quaranta-sis institucions i empreses, que es veu que col·laboren en la lloable promoció. Hi figuren indústries i comerços importants, associacions i fundacions... És reconfortant que grups de gran categoria participin en aquest propòsit d'embellir Barcelona. Se'n podrien esperar uns resultats de plena eficàcia.

Però depèn del lloc on es viu. Des del meu barri, l'espectacle és més aviat desolador. En altres ocasions he remarcat que sembla que esperen l'arribada del bon temps per a esbotzar carrers. Es podria replicar que el bon temps és gairebé indispensable per a esventrar la via pública, perquè les pluges dificulten les obres. El que ocorre és que el temps fa el que li sembla i hem tingut una primavera plujosa i tot just ara ens vaticinen un estiu també plujós. Ens diuen que això serà bo en esment a la disminució d'incendis forestals, i aquesta és una bona notícia.

Tanmateix, no és segur que les obres públiques es puguin realitzar sense la mullena i el fangueig consegüent, signi quina sigui l'època de l'any. Però a mi m'angoixa la tendència que mostrem a intensificar-les quan fa bo, quan comença la temporada de rebre visites de compromís, com ara ho són els turistes. És com si en una casa convidessin algú i, el dia de rebre'l, se'ls acudís de rentar les cortines, espolsar les estores o passar la màquina i encerar el parquet del menjador. Indicaria un sentit de l'hospitalitat molt precari, i fins i tot una mala educació notòria.

Fatalisme resignat

En aquest precís instant, mentre escric, el soroll de les perforadores m'atabala, i això que visc en un sisè pis. En poc temps, han rebentat els carrers del barri diverses vegades, en un obrir i tornar a cobrir obsessionant. És per això que aquest aspecte de malalt crònic, operat repetidament sense fe en la guarició definitiva, la qual cosa deixa un mostrari de cicatrius lletges, mal closes, com si fossin l'obra d'un cirurgià que no sap cosir. O que cau en un fatalisme resignat, convençut que caldrà tornar a operar d'un moment a l'altre.

No puc creure que això no tingui remei. M'imagino que la construcció d'unes naus fixes, cobertes, amb la possibilitat d'accedir-hi per trapes col·locades a equidistàncies convenients, constituiria una solució raonable. Ja sé que el pressupost seria molt elevat, però dubto que superés el cost dels anys i anys que portem teixint i desteixint una mateixa peça. Hi ha bellíssimes ciutats, com Rio de Janeiro, que deuen haver resolt intel·ligentment el problema. perquè hi ha barris amb unes voreres que quasi són un patrimoni artístic nacional.

A més, penso que els pressupostos ells ja causen pocs espants. Suposo que es deuen poder fer pàlies els costos dels enormes estacionaments subterranis, amb tres pisos terra avall i unes obres que requereixen, pel cap baix, un any d'esforços per part d'un gran nombre de braços.

PERE CALDERS

geni, el Pentarca, i Ramon, Lo Foll

e; però la història explicant, i explis cruels.

i els antimoderns s un filòsof comú confondre "cafeteria". La dreta robilda, arlast, que i Cadafalch, que va la Mancomunitat, mer de tots a fel- Rera pel cop d'Es Puig, molt patriota, nardar la fabrique" reciclats d'arbo- rrisme és resulta en- ura de remuar. Però l dia que descobrei català opinava quasi el mateix que l'Ors l'Imperi i l'imperi mateix concepte, llo- s, us ho ben juro. obres de publicistes el queden els lectors, s que no s'empassen, ni s creure, perquè saben

que els llibres han de servir per al raonament, i no per a la fe. I menys encara per a la fe en quelcom que es pugui morir. En aquestes estem quan un estudiós ful·la s'ha indignat perquè un filòsof poc ortsi, simple lector del Pentarca, ha gosat comparar Llull i D'Ors inflant, al vol, una frase de l'embolicatroques Francesc Pujols. D'una línia, a la pàgina 55, d'un llibre que no esmenta. Lluís Sala-Molins ha tret material per a quatre columnes de "La Vanguardia" –mireu que en són de productives les derives dels pensadors locals.

Per a discutir aquests temes caldria no oblidar els versos de "Lo Concin" que fan: *Era es trista passió / d'ella no se consell ho. / Una empipatrem molt si repetim que en Llull, com en D'Ors, la façana ha amagat l'obra? ¿Patirem passions tristes si hem de reconèixer que fou molt senzill desacreditar Llull a còpia d'anomenar-lo "Ramon Lo Foll"; com ha estat ben simple desacreditar Ors per compte dels seus escàndols biogràfics? El Llull boig i el D'Ors enfollit són pessimes caricatures. Tant el Barbaflorida com el Pentarca han sofert en la nostra cultura la reducció a l'absurd i em temo que encara viuen al Purgatori, bastant dantesc, per cert. Que l'edició d'obres llatines (ROL) de Ramon Llull ens l'hagin de fer a Friburg seria un escàndol nacional en un país com cal. Que, per postres, l'edició –«impresa a Bèlgica» – no es trobi a les llibreries de Barcelona, és inqualificable. Així ens va: tan olímpics com desinformats!

Desqualificar no és comprendre

Suggereixo que posar D'Ors acabat de missa espinyol per haver volgut ser massa català. Se li escapà de les mans l'entitat catalana en voler disenyar-la d'una manera massa exasperant i mil·limètrica. (El lector pot consultar el meu llibre "Moments crítics", Ed. El Llamp, Barcelona 1988). Temo que D'Ors i Llull tenien massa interès a empresonar el real, a no deixar escapar res de les xarxes de "l'Ars Magna" o de la "Ciència de la Cultura", que cadascú triï. Al fons, la tragèdia d'ambdós té algun punt en comú. Un volia convèncer moros i l'altre castellans. Van fracassar perquè si no els amo de casa difícilment serà amo de casa dels altres. És una lògica de pagès, aquesta, però funciona. Ara, però, amb excessos, amb errades, tan grosses com es vulgui, Llull i Ors han marcat una època cadascú. Fins i tot quan Sala-Molins defensa Llull, li acaba dient "heroi". ¿Voleu una categoria més orsiana per al Venerable? Llull i Ors no van del bracet. Pertanyen a èpoques històriques i a corrents intel·lectuals ben diferents. Tots dos exigeixen ben indubtablement, però, el "pathos" de la comprensió.

A més, la història ha estat prou irònica amb ells. No serè jo qui digui que al Purgatori Lo Foll i el Pentarca no s'estiguin rient una mica de tots plegats. Si en comptes de desqualificar intensament comprendre, potser tot, adhuc la fama de l'intel·lectual, seria més suportable.

En la història del Pensament a Catalunya, migrada i excanviolada, però imprescindible per a conèixer-nos amb encerts i fracassos, Llull i D'Ors són figures que cal estudiar, simplement per a intentar comprendre. No tant per a comprendre'ls en un exercici d'història, sinó per a comprendre'ns sense veneracions ni massa quisme. I de la resta, ja en parlarem algun dia a Pals o a Sant Pedor, a València o a Perpinyà. Es a dir en qualsevol context d'un país que volem lliure i conscienciat; ple d'una gent que no necessiti ser màrtir ni ridícula i que pugui saber-se, que ja és hora, simplement catalana.

RAMON ALCOBERRO PERICAY

ueves: 1.174 millones* en el bote.

La lectora const

Foix: de poeta a amba

MANLLEVO el títol de Lola Badia i una prevista conferència sobre "Ramon Llull: D'apòstol a ambaixador cultural", perquè dels esparips parlamentaris de fa uns anys, quan al Parlament de Catalunya es debatia el sexe dels àngels en forma de si presentar Salvador Espriu o J. V. Foix com a candidat del premi Nobel de Literatura, a la realitat actual de la difusió de l'obra de Foix ha canviat sensiblement. I, dissortadament, també la situació: ni Espriu ni Foix no són entre nosaltres, encara que viuen, sens dubte, entre els qui els admirem. D'aquella discussió de parlamentaris literaferits el curiós del cas és que Foix, precisament, estava en una posició difícil per acaparar l'interès dels sueco: pràcticament només havia estat traduït a alguna llengua romànica (castellà, per exemple) i, en especial, no havia estat traduït a la llengua anglesa o l'alemanya, que tant freqüenten els nòrdics.

La recent edició de "KRTU und andere Prosudichtungen" (Frankfurt: Verwuert, 1988), obra del professor Eberhard Geisler, canvia les coses que ja havien començat a canviar feia un temps. Simultàniament a l'aparició d'aquestes proses foixianes en la llengua de Holderlin (un poeta molt admirat pel professor Geisler) tenim la publicació del cinquè volum de l'obra poètica empresa per l'editorial Quaderns Crema i en edició, com els quatre anteriors (els volums I, III, IV i VI, respectivament), a cura de Jaume Vallcorbaplana. El títol és "On he deixat les claus...": "Ho sap tothom i és profecia..." (per cert, un poema correctament inclòs en la present edició) que, com molt bé retreia constantment Gabriel Ferrater, un dels pocs col·legues de Foix que a més parlava de la seva obra, sona no surrealista a Catalunya era ell. Això no obstant, més d'un espectador lector "candide" en visitar l'exposició "Surrealisme a Catalunya. 1924-1936", al recentment inaugurat Centre d'Art Santa Mònica de Barcelona, s'adonarà que ja Foix a "On he deixat les claus..." ho havia previst tot, quan ens diu (pàg. 77, línia 32) en un vers "Pel museu nou amb Miró d'urdiña". I és que Foix, com tot mestre, té l'avantatge que ens serveix per a cada ocasió, un fet que a Catalunya hem tardat a reconèixer (i com voliem que es reconegués passades les nostres fronteres?). Les bellíssimes i acurades edicions dels Quaderns Crema són, al nostre entendre, el mitjà idoni per fer-ho, amb una sàvia combinació de treball acadèmic i plàstica, des de la tipografia i el paper fins a la tria de la fotografia

de la col
que sens
tura que,
i que, s
arribar
sense qu
positiva

Tendre

Per a
mero
(juny, 1
inclusió
Patricia
thal, ol
tímidas
tat, pel
antolog
on cal
Arthur
to Joan
llengua
ropea.
per p
Prudo
volum
trebal
fer: no

Cen
recent
Foix,
dir q
Johan
alem
derat
de c

La Societat Catalana d'Ord

Un projecte que hauria de ser modificat i millorat

LA Societat Catalana d'Ordenació del Territori, filial de l'Institut d'Estudis Catalans, després del debat convocat sobre el projecte de llei de costes, formula la següent declaració entorn a l'indicat projecte de llei:

1r. L'actual legislació protectora de les costes (llei de 1969 i reglament de 1980) és manifestament insuficient per garantir a tothom l'accés i l'ús de les platges i del litoral i per evitar-ne la privatització; i les escasses mesures de protecció que aquelles disposicions i d'altres estableixen molt sovint no han estat aplicades pels organismes públics responsables. Les autoritats urbanístiques tampoc no han aplicat els instruments legals de suspensió dels planejaments que poden ser utilitzats per protegir les costes, els quals eren competència de l'Estat des de la Llei del 5è de 1975 i a Catalunya de la Generalitat a partir de les competències preautonòmiques sobre urbanisme el 1978. I qualsevol municipi en podria i en pot promoure l'aplicació. A Catalunya només ho feien l'excepció del municipi de Castell-Platja d'Aro, que va obtenir-la l'any 1988.

2n. Són diverses les administracions que han autoritzat o consentit edificacions i usos que han destruït els elements paisatgístics del litoral i n'han menyscabat l'ús, no respectant ni les zones servidumbre de la Llei de Costes de 1969. El resultat és la sitgeres de molts sectors de la costa ara estan ocupats per edifices, campings, hotels o bé destinats a altres menesters, creant pantalles d'edificacions i permetent a uns quants usar i accedir exclusivament a territoris de costa que legalment són de tots. No obstant, això, els darrers anys uns pocs municipis catalans han endegat actuacions per millorar l'accés públic al mar i a les platges.

3r. Davant d'aquestes realitats, considerem que el Projecte de Llei de Costes, actualment a debat al Congrés dels Diputats, és un intent vàlues de canviar aquesta situació i per obtenir l'ús col·lectiu per tots els ciutadans de les costes i les platges. I, per això, considerem que aquest Projecte ha de merèixer l'aprovació de tots els que creiem que primordialment cal garantir l'ús i l'accés públics del litoral marítim.

4t. Considerem que el projecte de llei convindria que fos modificat i millorat. Sobre l'esmentat coordinació amb els Plans d'Urbanisme, el sistema que prevé el projecte per demorar molt de temps l'aprovació dels planejaments, quan aquests afecten altres qüestions importants que serien tan urgent fer aprovació cal trobar formules que ofereixin un sistema ràpid de coordinació eficaç entre totes les Administracions implicades en l'ordenació de les costes. Sobre el contingut de les servitud imposades del Projecte, tot considerant que algunes podrien millorar-se o s'en podrien reformar, l'esmentat projecte creiem no concorden amb el text del projecte de llei i obliden que les afectacions que establiran pels edificis i usos preexistents al mar són les més difícils

FUNDACIÓ